

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
(повна назва підрозділу)

КАФЕДРА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ
(повна назва кафедри)

Код РНПД О7445

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
THE HISTORY OF THE ENGLISH LANGUAGE

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

тип дисципліни обов'язкова

мова викладання англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ» є одним зі складників комплексної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ОП «Прикладна лінгвістика» галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.10 Прикладна лінгвістика.

«05» березня 2022 р. 18 с.

Розробник: кандидат філологічних наук, старший викладач
кафедри прикладної лінгвістики.

В.О. ФОМІЧОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»
узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Прикладна лінгвістика»,
канд.філол.наук, ст.викл. каф. прикладної лінгвістики

О.В. ЩЕРБАК

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»
розглянуто на засіданні кафедри назва кафедри
Протокол № 9 від «15» березня 2022 р.

Завідувач кафедри

Н.М. ФІЛІППОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»
розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту
Протокол № 8 від «14» квітня 2022 р.

Голова

О.В. БОБІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ»
погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

А.В. ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ» затверджено
Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 3 від «27» квітня 2022 р.
Голова НМР НУК

Є.І. ТРУШЛЯКОВ

© НУК, 2022

© Фомічова В. О., 2022

ЗМІСТ

Вступ	
1. Опис навчальної дисципліни	
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	
3. Передумови для вивчення дисципліни	
4. Очікувані результати навчання	
5. Програма навчальної дисципліни.....	
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	
9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	
10. Рекомендовані джерела інформації.....	

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Історія англійської мови» скерована на формування в студентів навичок правильного тлумачення різних процесів і явищ в сучасній мові на основі історичних закономірностей розвитку мови, розуміння фактів історичних змін як прояву загальних закономірностей та специфічних рис і тенденцій у їхньому нерозривному зв'язку з умовами існування інших германських мов і дати історичне пояснення основним особливостям сучасної системи англійської мови, яка склалася в результаті багатовікового розвитку.

Змістові блоки навчальної дисципліни прислужатся студентам-філологам, які планують побудувати свою кар'єру передусім в галузі аналізу мови, машинного перекладу, комп'ютерної лексикографії та викладання англійської мови.

Ключові слова: *історія англійської мови, історична граматики, давньоанглійський період, середньоанглійський період, новоанглійський період.*

Abstract

The discipline "The History of the English Language" is aimed at developing students' skills of correct interpreting of different processes and phenomena in modern English based on language development historical characteristics and patterns as a manifestation of general principles and specific features and trends in their connection with other Germanic languages existence conditions, and provide historical explanation to the main characteristics of the English language, which system had been formed for centuries.

The content blocks of the discipline will be useful for students who plan to start their careers primarily in the field of language analysis, machine translation, computer lexicography, and English teaching.

Key words: *the history of the English Language, historical grammar, Old English period, Middle English period, New English period.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна (Обов’язкова)	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Електронна адреса РПНД на сайті Університету	Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.10 Прикладна лінгвістика Освітня програма «Прикладна лінгвістика»	Семестр	
Загальна кількість годин: 90 годин		3-й	3-й
		Лекцій	
		15 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		15 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2; самостійної роботи студента – 4	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
		Вид контролю: іспит	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Історія англійської мови» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

- **ЗК 02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного від
- **ЗК 10.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- **ФК 03.** Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
- **ФК 04.** Здатність аналізувати соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.
- **ФК 06.** Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Мета вивчення дисципліни «Історія англійської мови» полягає в тому, щоб навчити студентів правильному тлумаченню різних процесів і явищ, із якими вони зустрінуться в сучасній англійській мові не тільки в процесі навчання у вузі, але й у своїй практичній діяльності. Ця дисципліна розкриває сутність різних мовних процесів, показує причини та шляхи утворення тих специфічних особливостей, що характерні для сучасної англійської мови. Навчальна дисципліна також має на меті ознайомити студентів з історичними перетвореннями англійської мови як безперервного процесу змін мовної системи під впливом внутрішньомовних та екстралінгвістичних чинників, вказати на об'єкт і предмет відповідних студіювань, коло проблем; надати інформацію про факти історичних змін як прояву загальних закономірностей та специфічних рис і тенденцій у їхньому нерозривному зв'язку з умовами існування інших германських мов і дати історичне пояснення основним особливостям сучасної системи англійської мови, яка склалася в результаті багатовікового розвитку.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є такі дисципліни: «Сучасна українська мова», «Історія зарубіжної літератури», «Англійська мова».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

- **ПРН 02.** Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати і систематизувати.
- **ПРН 04.** Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
- **ПРН 08.** Знати й розуміти систему української та іноземної (англійської) мов, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію іноземної (англійської) мови і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Історія англійської мови: зміни та закономірності розвитку

Змістовий модуль 1. Давньогерманські мови.

Тема 1. Германські мови і племена. Давньоанглійський період розвитку англійської мови

1. Вступ до курсу. Германські мови. Загальна характеристика германських мов. Їх класифікація. Найдавніші відомості про германські племена. Характерні особливості германських мов.

2. Перше чергування приголосних, закон Гріма-Вернера. Культура і писемність давніх германців, готське письмо, руни, латинський алфавіт.

3. Найважливіші пам'ятки германських мов та їх характеристика.

Література: [1] стор. 6-14, 23-30; [8] стор. 85-105; [11] стор. 35-40; [6] стор. 15-33; [5] стор. 14-48

Тема 2. Давньоанглійський період.

1. Періодизація історії англійської мови. Історичні передумови давньоанглійського періоду.

2. Фонемний склад давньоанглійської мови. Основні фонетичні зміни та закони. Період повних закінчень. Загальна характеристика давньоанглійського вокалізму.

3. Система давньоанглійського консонантизму. Основні зміни приголосних.

Література: [5] стор. 49-63, 74-90; [9] стор. 38-67; [11] стор. 51-59; [7] стор. 79-90.

Тема 3. Граматичні та лексичні особливості мови в давньоанглійський період.

1. Граматика давньоанглійської мови. Частини мови та їх граматичні категорії. Система іменника. Система дієслова.

2. Синтаксис. Загальна характеристика будови мови.

3. Словниковий склад давньоанглійської мови. Етимологічна характеристика словникового складу. Словотвір. Запозичення.

Література: [5] стор. 92-147; [6] стор. 33-48; [8] стор. 105-137; [7] стор. 90-105; [11] стор. 59-80.

Змістовий модуль 2. Середньоанглійський та новоанглійський період розвитку мови.

Тема 1. Розвиток мови в середньоанглійський період.

1. Історичні умови розвитку мови в середньоанглійський період.

2. Фонетичний склад мови середньоанглійського періоду. Основні зміни в системі приголосних. Середньоанглійська орфографія.

3. Словниковий склад мови середньо англійського періоду. Характеристика основних шляхів збільшення словникового складу.

Література: [1] стор. 102-118, 144-149; [7] стор. 112-127; [11] стор. 115-125; [8] стор. 161-185; [9] стор. 98-187; [6] стор. 48-63, 126-145.

Тема 2. Граматична система мови в середньо англійський період.

1. Загальна характеристика граматичної системи в порівнянні із давньоанглійською. Поява нових частин мови.

2. Іменник. Уніфікація типів відмінювання іменників. Займенник. Розвиток особових та вказівних займенників.

3. Дієслово. Розвиток нових граматичних категорій і категоріальних форм.

Література: [6] стор. 145-173; [11] стор. 125-140; [7] стор. 128-136; [1] стор. 118-144.

Тема 3. Фонетичні особливості мови новоанглійського періоду.

1. Фонетичний склад мови новоанглійського періоду. Система словесного наголосу.

2. Загальна характеристика вокалізму. Велике переміщення голосних. Зміни коротких голосних та середньоанглійських дифтонгів.

3. Загальна характеристика системи консонантизму. Історичні основи сучасної англійської орфографії.

Література: [1] стор. 152-170; [7] стор. 139-151; [11] стор. 159-170; [8] стор. 185-211; [9] стор. 238-279.

Тема 4. Граматичні та лексичні особливості мови новоанглійського періоду.

1. Формування сучасних форм відмінка та числа іменників.

2. Формування сучасних граматичних категорій дієслова. Утворення аналітичних запитальних і заперечних форм.

3. Стабілізація складу членів речення.

4. Словниковий склад мови новоанглійського періоду. Запозичення з класичних мов. Латино-французькі етимологічні дублети.

Література: [1] стор. 170-195; [7] стор. 157-180; [11] стор. 170-190; [8] стор. 211-239; [9] стор. 279-331.

Тема 5. Англійська сьогодні.

1. Сучасна англійська мова.

2. Англійська у світі.

Література: [10] стор. 76-115.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1.										
Історія англійської мови: зміни та закономірності розвитку										
Змістовий модуль 1.										
Давньогерманські мови.										
Тема 1. Германські мови і племена. Давньоанглійський період розвитку англійської мови.	10	2	2	–	6	10	1	–	–	9
Тема 2. Давньоанглійський період.	10	2	2	–	6	10	–	2	–	8
Тема 3. Граматичні та лексичні особливості мови в давньоанглійський період.	10	2	2	–	6	10	1	–	–	9
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	6	6	–	18	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 2.										
Середньоанглійський та новоанглійський період розвитку мови. Англійська сьогодення.										
Тема 1. Розвиток мови в середньоанглійський період.	12	1	1	–	10	12	–	–	–	12
Тема 2. Граматична система мови в середньоанглійський період.	12	2	2	–	8	12	1	1	–	10
Тема 3. Фонетичні особливості мови новоанглійського періоду.	12	2	2	–	8	12	–	1	–	11
Тема 4. Граматичні та лексичні особливості мови новоанглійського періоду.	12	2	2	–	8	12	1	–	–	11
Тема 5. Англійська сьогодення.	12	2	2	–	8	12	–	–	–	12
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	9	9	–	42	60	2	2	–	56
<i>Разом за курсом</i>	90	15	15	0	60	90	4	4	–	82

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Вступ до курсу. Германські мови і племена. Давньоанглійський період розвитку англійської мови.	2	–
2	Давньоанглійський період.	2	2
3	Граматичні та лексичні особливості мови в давньоанглійський період.	2	–
4	Розвиток мови в середньоанглійський період.	1	–
5	Граматична система мови в середньоанглійський період.	2	1
6	Фонетичні особливості мови новоанглійського періоду.	2	1
7	Граматичні та лексичні особливості мови новоанглійського періоду.	2	–
8	Англійська сьогодні.	2	–
	<i>Разом</i>	15	4

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка усних відповідей до практичних занять – **2-3 год. / 1 заняття;**
- виконання письмових робіт – **2 год. / 1 робота;**
- підготовка усної доповіді та презентації – **20 год. / 1 робота;**
- підготовка до контрольних заходів (тести, письмова контрольна робота) – **3-3,5 год.**

/ 1 захід

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка усних відповідей до практичних робіт	20	20
2	Виконання письмових робіт	20	32
3	Підготовка усної доповіді та презентації	15	20
4	Підготовка до контрольних заходів	15	10
	<i>Разом</i>	60	82

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання для всіх видів занять:

- робота з літературою - опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольної-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

- пояснення - словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;
- дискусія - обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;
- диспут - цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у студентів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;
- демонстрування - наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;
- лекція - усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;
- бесіда - питально-відповідний метод, завдання якого - спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди: репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу), катехізичні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків);
- ілюстрування - показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символічному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;
- вправа - планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;
- практична робота - метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;
- методи контролю і самоконтролю:
- фронтальне опитування;
- контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- усні відповіді;
- тести;
- контрольна (письмова) робота;
- усна доповідь з презентацією;
- самостійні (письмові) роботи.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміють поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тести, письмові самостійні роботи, усна доповідь) (максимально 85 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 15 балів).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом, може підкріплюватися коректними цитуваннями думок / поглядів учених.
1,5	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 16 балів (8 відповідей по 2 бали).</i>

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Усна доповідь з презентацією	Критерії оцінювання
14-12	Робота виконана в установлений термін. Доповідь представляє собою самостійне, унікальне дослідження, що містить інформацію із сучасних джерел, відповідає на питання, які дотичні до основних тем курсу і не включені в лекційні та практичні заняття, а також презентацію основних тез дослідження та практичних прикладів мовних явищ та закономірностей їх розвитку під впливом інтралінгвальних та екстралінгвальних чинників, виконаного на високому рівні. Доповідь також відзначена теоретичною та практичною цінністю результатів. Ознак плагіату не зафіксовано. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів у разі аналізу та використання джерел українською (російською) та англійською мовами, а також може бути виставлена по верхній межі в разі аналізу та використання джерел виключно англійською мовою.
11-9	Робота виконана в установлений термін. Доповідь представляє собою самостійне, унікальне дослідження, що містить інформацію із авторитетних, хоча й не найсучасніших джерел, відповідає на питання, дотичні до основних тем курсу й доповнюють їх, а також презентацію основних тез дослідження, виконаного на високому рівні, щоправда, з

	повним лише на 80–85 % представленням ключової інформації з теми доповіді та аналізом екстралінгвальних або інтралінгвальних чинників, що спричинили мовні зміни. Доповідь та презентація також відзначена теоретичною та практичною цінністю результатів. Ознак плагіату не зафіксовано. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів у разі аналізу та використання джерел українською (російською) та англійською мовами, а також може бути виставлена по верхній межі в разі використання джерел виключно англійською мовою.
8–6	Робота виконана в установлений термін. Доповідь представляє собою самостійне дослідження, що містить інформацію із не найсучасніших джерел, відповідає на питання, дотичні до основних тем курсу, а також презентацію основних тез дослідження, виконаного на середньому рівні без повного представлення ключової інформації стосовно екстралінгвальних і/або інтралінгвальних чинників, що спричинили мовні зміни. Доповідь не має практичної цінності результатів. Ознак плагіату не зафіксовано. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів у разі використання джерел українською (російською) мовою, а також може бути виставлена по верхній межі в разі використання джерел виключно англійською мовою.
5–3	Робота виконана з порушенням установлених термінів. Доповідь представляє собою самостійне дослідження, що містить інформацію із застарілих або неавторитетних джерел, а також презентацію поверхневого аналізу екстралінгвальних та інтралінгвальних чинників, що спричинили мовні зміни. Доповідь не має практичної цінності результатів. Ознак плагіату не зафіксовано. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів у разі аналізу джерел українською (російською) мовою, а також може бути виставлена по верхній межі в разі аналізу джерел виключно англійською мовою.
2–1	Робота виконана з порушенням установлених термінів. Доповідь містить інформацію із застарілих або неавторитетних джерел, однак не має логічної структури та глибокого аналізу питання. Презентація аналізу екстралінгвальних та інтралінгвальних чинників, що спричинили мовні зміни, представлена без будь-яких авторських пояснень або підкріплена поясненнями науковців, що видаються як авторські. Доповідь не має практичної цінності результатів. Є незначні ознаки плагіату. Оцінка може бути виставлена по нижній межі через наявність орфографічних і пунктуаційних помилок, технічних огріхів у разі аналізу джерел українською (російською) мовою, а також може бути виставлена по верхній межі в разі аналізу джерел виключно англійською мовою.
0	Робота не виконувалася.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 14 бали</i>

Самостійна (письмова) робота	Критерії оцінювання
5	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здійснює коректні та доцільні цитування.
4	Студент правильно виконує завдання в установлений термін, презентує аналітику різних наукових джерел, припускається незначних помилок у добірці ілюстративного матеріалу, проте здійснює коректні та доцільні цитування.
3	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з певними неточностями, подає недоцільні цитування та недоречні ілюстрації.
2	Студент виконує роботу з порушенням встановленого часу для цього виду роботи; дає в цілому правильну відповідь, але не презентує аналітику різних наукових джерел, не підбирає доречний ілюстративний матеріал, не наводить коректні та доцільні цитування.
1	Студент виконує роботу з допомогою викладача.
0	Студент не виконує роботи.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 15 балів (3 роботи по 5 балів).</i>

Контрольна (письмова) робота	Критерії оцінювання
ДФН 10–8 ЗФН 15–13	Робота виконана в установлений термін без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності) та з повною аналітикою мовних явищ, які характерні для певного періоду розвитку мови. Бал знижується в разі наявності орфографічних помилок.
ДФН 8–6 ЗФН 12–10	Робота виконана в установлений термін із повною та правильною аналітикою мовних явищ, які характерні для певного періоду розвитку мови, проте містить певні неточності в поясненні термінів помилок (завдання II рівня складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
ДФН 5–4 ЗФН 9–7	Робота виконана в установлений термін з огріхами в аналітиці мовних явищ, які характерні для певного періоду розвитку мови, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
ДФН 3–2 ЗФН 6–4	Робота виконана з порушенням встановлених термінів і з неточностями у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в аналітиці мовних явищ, які характерні для певного періоду розвитку мови (III рівень складності). Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних, пунктуаційних і стилістичних помилок.
ДФН 1 ЗФН 3–1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів та містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Бал знижується в разі наявності орфографічних, лексичних,

	пунктуаційних і стилістичних помилок.
0	Робота не виконувалася.
	Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 10 балів (ДФН) та 15 балів (ЗФН).

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Усні відповіді на практичних заняттях	8x2 бали = 16 балів	3x2 бали = 6 балів
Письмові самостійні роботи	3x5 балів = 15 балів	3x5 балів = 15 балів
Доповідь з презентацією	1x14 бали = 14 бали	1x14 бали = 14 балів
Тестування	2x5 балів = 10 балів	2x5 балів = 10 балів
Контрольна робота	1x10 балів = 10 балів	1x15 балів = 15 балів
Іспит	1x40 балів = 40 балів	1x40 балів = 40 балів
Всього	100	100

Відповіді на питання екзамєну (4 питання)	Критерії оцінювання
10	Відповідає виявленню всебічного системного і глибокого знання програмного матеріалу; засвоєння основної та додаткової літератури; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами, передбаченими програмою дисципліни; вміння використовувати їх для вирішення як типових, так і нетипових практичних ситуацій; виявлення творчих здібностей в розумінні, викладі і використанні навчально-програмного матеріалу;
8	Відповідає виявленню знань основного програмного матеріалу; засвоєння інформації в основному з лекційного курсу; володіння необхідними методами, методиками та інструментами, передбаченими програмою; вміння використовувати їх для вирішення типових ситуацій, допускаючи незначні помилки;
6	Студент спроможний чітко та стисло відповісти на питання білету, належно обґрунтовує матеріал, але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання.
4	Відповідає виявленню значних прогалин в знаннях основного програмного матеріалу; володіння окремими поняттями, методиками та інструментами, допускаючи при їх використанні принципові помилки.
2	Відповідає відсутності знань програмного матеріалу навіть в лекційному обсязі, не володіння методами, методиками та інструментами, передбаченими програмою.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	T1	Відповідь на практичному занятті	2		
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
	T3	Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 2	T1	Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
	T3	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	5	Самостійна робота	5
	T4	Відповідь на практичному занятті	2		
		Відповідь на практичному занятті	2		
		Доповідь	9	Доповідь	14
	ПМК	Тест	5	Тест	5
	Контрольна робота		10		15
Підсумковий контроль		Іспит	40	Іспит	40
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять послужить друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць і опорних схем, презентацій, а зразки текстів для аналізу та перекладу.

На практичних заняттях прислужиться використання карток із вправами.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання історичних та етимологічних словників та довідників з історії мови.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Верба Л. History of the English Language. Third Edition, revised. Вінниця : Нова книга. 2012. — 296 р.
3. Иванова И.П., Чахоян Л.П., Беляева Т.М. История английского языка. Учебник. Хрестоматия. Словарь. Серия «Учебники для вузов. Специальная литература». — Санкт-Петербург : Изд-во «Лань», 1999. — 512 с.
4. Иванова И.П., Беляева Т.М., Чахоян Л.П. Практикум по истории английского языка. Учебное пособие. Изд.3-е, перераб. — Спб. : «Авалон», «Азбука-классика», 2005. — 192 с.
5. Расторгуева Т.А. История английского языка: Учебник / Т.А. Расторгуева. — 2-е изд.стер. — М. : ООО «Издательство Астрель» : ООО «Издательство АСТ», 2003. — 348 с.
6. Резник Р.В., Сорокина Т.А., Резник И.В. A History of the English Language. История английского языка. Учебное пособие. — М. : Флинта: Наука, 2001. — 496 с.
7. Algeo J. The Origins and Development of the English Language, 6th Edition, Cengage Learning, 2009
8. Barber C., Beal J.C., Shaw P. The English Language: A Historical Introduction. 2nd Edition. — Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
9. Baugh A.C., Cable T. A History of the English Language. 5th Edition. Routledge, 2002
10. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of Language, 2nd Edition. Cambridge University Press, 1997
11. Gelderen E. van. A History of the English Language. John Benjamins Publishing Company, 2006

Допоміжна література

1. Аракин В.Д. История английского языка: Учеб. пособие. — 2 изд. — М. : ФИЗМАТЛИТ, 2003. — 272 с.
2. Гринберг Дж. Некоторые грамматические универсалии, преимущественно касающиеся порядка значимых элементов: Пер. с англ. // Новое в лингвистике. Вып. 5. Языковые универсалии. — М.: Прогресс, 1970.
3. Жлуктенко Ю.О., Яворська Т.А. Вступ до германського мовознавства. — К.: Вища школа, 1986.
4. Ильиш Б.А. История английского языка: издание 5-е, испр. и доп. — М. : «Высшая школа». 1968. — 420 с.
5. Костюченко Ю.П. Історія англійської мови. — К.: Вища школа, 1963.
6. Плоткин В.Я. Очерк диахронической фонологии английского языка. — М.: Высшая школа, 1976.
7. Семененко Г.М. Історія англійської мови: тести: навчальний посібник (англійською мовою. — К.: Освіта України, 2011.
8. Смирницкий А.И. Древнеанглийский язык. — М.: Изд-во лит-ры на иностр. языках, 1955.
9. Смирницкий А.И. История английского языка (среднеанглийский и новоанглийский период). — М.: Издательство МГУ, 1965.
10. Смирницкий А.И. Лекции по истории английского языка / А. И. Смирницкий; — 4-е изд. — М. : Добросвет, КДУ, 2011. — 236 с.
11. Смирницкий А.И. Хрестоматия по истории английского языка с VII по XVII в. С грамматическими таблицами и историко-этимологическим словарем: учеб. Пособие для студ. филол. и лингв. фак. высш. учеб. заведений / А.И. Смирницкий. — 5-е изд., испр. и доп. — М. : Издательский центр «Академия», 2008. — 304 с.
12. Ярцева В.Н. История английского литературного языка IX – XV вв. — М.: Наука, 1985.
13. Blake N.F. A History of the English language. — London: Macmillan Press LTD, 1996.

14. Bosworth J., T. Northcote Toller, and Alistair Campbell. *An Anglo-Saxon Dictionary*. Vol 2: Supplement by T.N. Toller; Vol. 3: Enlarged Addenda and Corrigenda by A. Campell to the Supplement by T.N. Toller. Oxford: Oxford UP, 1882-98, 1908-21, 1972.
15. Campbell A. *Old English Grammar*. – Oxford: Oxford University Press, 1983.
16. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of Language*, 2nd Edition. Cambridge University Press, 1997
17. Culpeper J. *History of English*. Routledge, 2000
18. Denison D. *English Historical Syntax*. – London: Longman, 1993.
19. Fisher J.H. *The Emergence of Standard English*. University Press of Kentucky. 1996
20. Fischer O., A. van Kemenade, W. Koopman, W. van der Wurff. *The Syntax of Early English (Cambridge Syntax Guides 1)*. – Cambridge: Cambridge University Press, 2000.
21. Hall J.R.C., Meritt H. D. *A Concise Anglo-Saxon Dictionary*. – Cambridge: Cambridge University Press, 1975.
22. Hogg R.M., Denison D.M. *A History of the English Language*. – Cambridge: Cambridge University Press, 2006.
23. Hogg R.M. *An Introduction to Old English*. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2003.
24. Horobin S., Smith J. *An Introduction to Middle English*. – Edinburgh: Edinburgh University Press, 2002.
25. Knowles G. *A Cultural History of the English Language*. Oxford University Press. 1997
- Kurath H., S.A. Kuhn, J. Reidy, R. Lewis. *Middle English Dictionary*. –Ann Arbor: University of Michigan Press, 1952–2001.
26. Lass R. *Old English: a Historical Linguistic Companion*. – Cambridge: Cambridge University Press, 1994.
27. Lerer S. *Inventing English. A Portable History of the Language*. Columbia University Press: New York. 2007
28. Millward C.M. *A Biography of the English Language*. 3rd Edition. Cengage Learning. 2011
29. Mitchell B. *Old English Syntax*. – Oxford: Clarendon Press, 1985.
30. Reszkiewicz A. *A Diachronic Grammar of Old English*. – Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996.
31. Robinson O.W. *Old English and its Closest Relatives. A survey of the earliest Germanic languages*. – London: Routledge, 1993.
32. Sabo O. *Introduction to Germanic Linguistics in Tables*. – Kyiv: Освіта України, 2007.
33. *The Oxford History of English* / ed. by L. Mugglestone. – Oxford: Oxford University Press, 2006.
34. Skeat W.W. *An Etymological Dictionary of the English language*. – Oxford: Oxford University Press, 1961.
35. *The Cambridge History of the English Language*. – Cambridge: Cambridge University Press. – Vol. 1–6. – 1996–2001.
36. Visser F.T. *An Historical Syntax of the English Language*. – Leiden: Brill, 1963–1973.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. A Brief History of the English Language <https://www.oxfordinternationalenglish.com/a-brief-history-of-the-english-language/>
2. English Language. Britannica Encyclopedia <https://www.britannica.com/topic/English-language>
3. History of English <https://www.thehistoryofenglish.com/>
4. Mathew A.L., Skeat W.W. *A Concise Dictionary of Middle English from A.D. 1150 to 1580*. – <http://www.gutenberg.org/etext/10625>

Розробник:

канд. філол. наук, ст.викл.

— — В. О. Фомічова